

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Бурштинський енергетичний коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
_____ О.Д.Джура
«__» серпня 2016 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни « Основи підприємництва і
управлінської діяльності »
назва дисципліни

Підготував викладач:

Ковальський Т.А.
П.І.П.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Проведення економічних реформ в Україні пов'язано з вирішенням проблем вдосконалення системи управління регіональним розвитком, необхідністю наукового обґрунтування принципово нових методологічних основ вивчення процесів розміщення продуктивних сил країни та оптимізації територіальної структури економічної системи. Організація управління соціально-економічними процесами в регіонах за умов формування ефективно-функціонуючої ринкової економіки вимагає переходу до стабільних, врегульованих взаємовідносин між державою та регіонами, здатних сприяти раціональному використанню природно-ресурсного, людського, виробничого, інвестиційно-інноваційного та інших потенціалів території як в загальнодержавних, так і в регіональних інтересах.

Тому, у курсі «Регіональна економіка» вивчаються теоретико-методологічні основи розміщення виробництва, розглядається природний та ресурсно-трудовий потенціал економіки України, дається оцінка закономірностей, принципів, факторів, що впливають на територіальну організацію виробництва.

Метою викладання дисципліни “Регіональна економіка” є комплексне вивчення закономірностей, принципів і факторів розміщення продуктивних сил, методів економічного обґрунтування розміщення виробництва, аналіз сучасного стану економіки регіонів та визначення перспектив їх розвитку в умовах ринкових відносин.

Основні завдання дисципліни полягають у наступному:

- надати студентам необхідні системні знання з теоретичних і прикладних питань регіональної економіки і регіонального соціально-економічного розвитку;
- обґрунтувати практичне значення регіонального підходу до управління соціально-економічним розвитком територій;
- поглибити знання майбутніх фахівців про об'єктивну необхідність раціонального і ефективного використання природних та трудових ресурсів країни, охорони навколишнього середовища;
- сформулювати уявлення про закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економічних регіонів;
- виявити основні проблеми розвитку і розміщення виробництва та можливі напрямки і шляхи їх вирішення;

➤ показати роль територіального поділу праці у формуванні спеціалізації регіонів України;

➤ розкрити суть, мету і завдання регіональної економічної політики та механізм її реалізації;

➤ охарактеризувати особливості зовнішньоекономічної діяльності України в умовах ринкової економіки та її інтеграцію в європейські та світові структури.

Регіональна економіка дає необхідну сукупність теоретичних знань і практичних навичок для ефективного здійснення функцій планування і управління всіх економічних структур на макро- та мікрорівні.

**Тематичний план дисципліни «Основи підприємництва і
управлінської діяльності»»**

Найменування тем	Всього годин	В тому числі			
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	самостійна робота
Соціально-економічні основи підприємництва.	14	4	-	2	8
Тема 1. Сутнісна характеристика підприємницької діяльності.	8	2	-	-	6
Тема 2. Функції та правовий статус підприємця.	6	2	-	2	2
Організаційні форми підприємництва.	18	4	2	2	10
Тема 3. Форми організації підприємництва.	6	2	-	-	4
Тема 4. Підприємство як організаційна структура підприємництва.	12	2	2	2	6
Основи менеджменту і маркетингу.	22	6	2	2	12
Тема 5. Сутність, значення та завдання менеджменту.	4	2	-	-	2
Тема 6. Функції менеджменту.	8	2	2	-	4
Тема 7. Маркетингова діяльність підприємства.	10	2	-	2	6
Разом	54	14	4	6	30

2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Соціально-економічні основи підприємництва.

Тема №1 “ Сутнісна характеристика підприємницької діяльності ”.

Форми організації суспільного виробництва. Поняття господарської діяльності, її принципи, суб'єкти та ознаки. Економічна основа підприємництва. Історичний розвиток поняття «підприємство». Підприємство як сучасна форма господарювання. Функції підприємництва. Ознаки та принципи підприємництва. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Типи підприємницької діяльності. Роль і значення підприємництва в економічному розвитку країни.

Тема №2 “ Функції та правовий статус підприємця ”.

Підприємець – ключова фігура ринкової економіки. Функції підприємця. Характерні риси ділової людини. Мотивація підприємницької діяльності. Підприємницькі інтереси і форми їх реалізації. Підприємницький дохід. Права, обов'язки та відповідальність підприємця. Правова культура підприємця. Юридична та соціальна відповідальність у бізнесі. Ризики у підприємницькій діяльності.

Організаційні форми підприємництва.

Тема №3 “ Форми організації підприємництва ”.

Приватне, колективне та державне підприємство. Види підприємницької діяльності: виробниче, комерційне та фінансово-кредитне підприємство. Організаційно – правові форми підприємництва. Економічна сутність малого підприємства. Функції малого підприємства. Організаційні одиниці підприємства: фірма та компанія.

Тема №4 “ Підприємство як організаційна структура підприємства ”.

Поняття «підприємства», сутність та зміст підприємства як організаційної складової підприємства. Порядок створення підприємства. Умови функціонування підприємства. Функції підприємства. Види та об'єднання підприємств. Господарські товариства. Організаційні одиниці підприємства: фірма та компанія. Фірма як організаційно-господарська одиниця. Функції фірми. Внутрішнє та зовнішнє середовище фірми. Реорганізація і припинення діяльності підприємства.

Основи менеджменту та маркетингу

Тема №5 “ Сутність, значення та завдання менеджменту ”.

Сутність управління та менеджменту. Фази, об'єкти та суб'єкти процесу управління. Предмет менеджменту та його особливості. Значення та завдання менеджменту. Функції менеджменту. Рівні управління: інституційний, адміністративний, технічний. Менеджер та його обов'язки. Методи менеджменту: економічні, організаційно-розпорядчі, соціально-психологічні. Особливості застосування методів менеджменту в ринкових відносинах. Еволюція теорії та практики менеджменту.

Тема №6 “ Функції менеджменту ”.

Функції менеджменту. Характеристика та класифікація функцій менеджменту. Планування як функція менеджменту. Зміст функції планування. Стратегічне планування та його види. Оперативно-календарне планування. Методи організаційного планування. Процес планування реалізації стратегії. Зміст організаційної функції в менеджменті. Організація, її роль і значення. Поняття організаційної структури управління виробництвом. Основні типи організаційних структур управління виробництвом. Принципи формування організаційних структур управління виробництвом. Класифікація організаційних структур управління. Поняття мотивації та її зміст. Роль заохочення та стягнення в ефективності мотивації. Механізм дії мотивації до праці через потреби. Потреби, винагороди, закон результату. Мотивація та компенсація. Роль заохочення. Поняття і зміст контролю. Ознаки та характеристики контролю. Види контролю. Процес контролю і техніка його проведення. Система контролю.

Тема №7. “ Маркетингова діяльність підприємства “.

Історичні етапи розвитку маркетингу. Значення маркетингу в економічному житті фірми. Економічна, господарська та комерційна сторона маркетингу. Функції, принципи та цілі маркетингу. Концепції маркетингу. Види маркетингу. Основні складові частини комплексу «чотирьох Р». Тактика і стратегія маркетингу. Система маркетингу. Цінова політика підприємства у системі маркетингу. Маркетингове середовище. Маркетингові дослідження. Фактори сегментування ринку за групами споживачів

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.

1. Менеджмент: теорія та практика. Підручник; Р.М. Пушкар, Н.П. Тарнавська Тернопіль – 2005, видавництво «Карт - бланш».
2. Навчальний посібник; В.А. Рульєв, С.О. Гуткевич Менеджмент. Київ, «Центр учбової літератури», 2011.
3. Менеджмент Ф.І. Хміль Київ, «Вища школа», 1995.
4. О.М.Гірняк, П.П. Лазановський Менеджмент: теоретичні основи і практикум. Магнолія плюс. Львів., 2003. – 336 с.
5. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. Навчальний посібник; Київ, «Магнолія плюс», 2003.
6. Менеджмент: теорія і практика. Навчальний посібник; Київ, «Атіка», 2007.
7. Основи маркетингу: Навчальний посібник. – І.С. Земляков, І.Б.Рижий, В.І.І Савич. – Івано-Франківськ: ІМЕ, 2003. – 352 с.
8. Маркетинг. Основи теорії і практики: Навчальний посібник. – В.В.Липчук, А.П.Дудяк, С.Я.Бугіль. – Львів, Новий світ, Магнолія-плюс. – 2003ю -288 с.
9. Фінансові основи підприємництва. Навч. посіб. – К., Центр навчальної літератури, 2006. – 192 с.
10. Основи підприємницької діяльності. Підручник для учнів 10-11 кл., заг. осв. шкіл, ліцеїв та гімназій / З.С.Варналій, В.О.Сизоненко – К., Знання України, 2003. – 407 с.
11. Основи підприємництва. - К.: Кондор, 2005.Виноградська А.М.
12. Кулініч О.І., Рудько О.І. Підприємництво. - Немішаєве: НМЦ, 2005.
13. Підприємництво, стратегія, організація, ефективність. Покропивний О.Ф., Колот В.М: - К.: КНЕУ, 1998.